

Proeftuin Natura2000 Veenweiden – een duurzaam en economische rendabel melkveebedrijf	
Beschrijving maatschappelijk probleem/opgave	De melkveehouderij in de veenweiden heeft verschillende uitdagingen om aan te werken, waaronder stikstofemissies, bodemdaling en waterkwaliteit. In Proeftuin Veenweiden Natura 2000 worden maatregelen ontwikkeld voor minder stikstofbelasting (25% reductie), betere waterkwaliteit en vermindering van bodemdaling. Alleen met een integrale aanpak én in samenwerking met anderen, kunnen stappen worden gezet naar een veehouderij in de Veenweiden die economisch rendabel is, zuinig omgaat met waardevolle grondstoffen en maatschappelijk gewaardeerd wordt met bewegingsruimte voor slim ondernemerschap.
Welke onderzoeksvraag wordt beantwoord	<ol style="list-style-type: none"> 1. Welke technologieën en managementmaatregelen zijn voor handen m.b.t. reductie N-depositie, met tegelijkertijd reducerende effecten op bodemdaling, CO₂ & fosfaat emissies en verbetering waterkwaliteit? 2. Hoe kan toekomstperspectief gecreëerd worden voor melkveehouders door middel van een gebiedsgerichte aanpak met stakeholders binnen en buiten de landbouw. 3. Welke innovatie met focus op de lange termijn is nodig?
Wat is de doelstelling van het project	Doel van het project is het behoud van agrarisch ontwikkelingsperspectief en de realisatie van Natura2000 doelstellingen met tegelijkertijd positieve effecten op Kaderrichtlijn Water doelstellingen en reductie bodemdaling in veenweiden gebieden.
Beoogde resultaten	Er wordt meer uitgezocht binnen de proeftuin veenweiden. De (beoogde) resultaten zijn in deze factsheet beperkt tot die rondom bodemdaling. Meer informatie en resultaten zijn te vinden op de website (zie Links). Literatuurstudies hebben uitgewezen dat onderwaterdrainage een positief effect kan hebben op ammoniakemissie, bodemdaling en waterkwaliteit. Deze maatregel wordt nu onderzocht op het bedrijf van deelnemer Bartlo Hoogendijk. Hier wordt gekeken naar de werking van de onderwaterdrainage door metingen aan o.a. grondwaterstand. Bevindingen zullen worden verspreid om de deelnemers (en breder publiek) te informeren.
Resultaten	<p>Melkveehouders in Proeftuin Veenweiden realiseren ruim 25 % reductie van ammoniakemissie door slimme managementmaatregelen. Om ammoniak-lekkage te verminderen moet gestuurd worden op de stikstof kringloop van het bedrijf. Het is de kunst om met behoud van productie de stikstofstroom van voer, naar vee, naar mest niet hoger te laten oplopen dan nodig is. Dat kan door het ruwe eiwitgehalte (RE gehalte) in het rantsoen niet hoger te laten worden dan 150. Een RE van 150 in het rantsoen geldt als norm op veen, met melkproductie op niveau en waarbij de productie van ammoniak in mest niet onnodig hoog is. Deze norm betekent: minder RE in het gras of minder in het krachtvoer.</p> <p>RE maatregelen zijn: sturen op RE in het rantsoen, juiste maaimoment, minder kunstmest onderwaterdrainage, goed inkuilen en goede inpassing van krachtvoer, minder jongvee, langlevende koeien.</p> <p>Ammoniak-lekkage maatregelen zijn: Voorzieningen in de stal, beweiden, mest met water verdunnen, inspelen op het weer gedurende het grasseizoen. Drijfmest uitrijden in een verdunning van 1 deel water op 2 delen mest levert 40% minder ammoniakemissie op.</p>
Doelgroep	Melkveehouders in combinatie met de belangrijkste stakeholders uit hun omgeving: partners en begeleiders uit de melkveehouderijketen, beleidsmakers, (natuurbeheer)collectieven
Deelnemers	<p>Betrokkenen: LTO Noord, VIC Zegveld, PPP-Agro Advies, KTC Zegveld, Org-ID</p> <p>Kennisinstututen: Wageningen UR, Louis Bolk Instituut</p> <p>Financiers: Ministerie EZ, Provincie Zuid-Holland, LTO Noord, Melkveefonds</p> <p>Voornemen voor projectfinanciering: Provincie Noord-Holland, Programmabureau Utrecht-West</p>

Contactpersoon + contactgegevens	Andries Middag (LTO Noord) - amiddag@ltonoord.nl Bennie van der Fels (WUR) bennie.vanderfels@wur.nl
Status	Afgerond
Links	https://proeftuinveenweiden.nl/ https://proeftuinveenweiden.nl/wp-content/uploads/2019/10/PV-Eindboek-9okt2019-Onlineversie-D.pdf
Looptijd	2016 - 2019
Locatie	Westelijke Veenweiden. VIC Zegveld
Samenhang andere projecten	
Peildatum	Januari 2021